

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY

ARG. XII

Winnipeg, Manitoba: Onsdagen den 10 Februari

No. 6

KUNGARNE

AF

JULES LEMAITRE.

När hovet ställt upp sig på båda sidor om tronen, där gamle kung Christian satt, skröplig af ålderdom, med vackelt ansikte och det hvita skägget ubredt öfver uniformskrocken, så att det halft dölde Blå Ormens kommandörskors, såde han med sin stora kommandörskors, hvär knapp ett skalfning förmärktes.

"Nu, herr statskansler, när ni behagar!"

Satskanslern, greve von Möllnitz, som stod nedanför estraden bakom ett fyrkantigt bord, beaktad med ett purpurfärgadt, guldfänsadt tärpe — det kungliga bordet i historiska melodrammer — vök upp ett pergament, hvifrån ett stort rödt sigill hängde, och i det han gaf eftertryck åt hvarje mening med en knyck på sitt lilla runda hufvud, liknade en plockad fågels, läste han långsamt och salvisfullt som en ärkebiskop inför altaret:

"Vi, Christian XVI, med Guds nåde konung af Albanien, till all Våra undersåtar när och fjärran Vår kongesliga bevägenhet

I betraktande af att ålder och sjukdom, utan att förringa Vår nitiska för Vårt folks väl, icke tillåta Oss att verka därför enligt Vår önskan och göra det svårt för Oss att hådanetter styra Vår rike;

Öfverlämna Vi all vår makt och myndighet åt Vår äldste son och närmaste tronarvinge, Herman, prins af Marburg, hertig af Fridanien, och detta för ett års tid, räknadt från innevarande dag;

Och befalla Vi alla våra undersåtar, alla officerare vid krigsmakten till lands och vatten, alla ambetsmän, magistratspersoner och förvaltande myndigheter att lyda och hörasamma prinsen af Marburg, såsom vore det Oss själfva; Och nedbedja Vi Guds välsignelse öfver prins Herman, att han med vishet och varsamhet och till största möjliga fördel för Våra undersåtar må utöfva den makt, som Vi lägga i hans händer.

Gifvet och besegladt med Vårt kongesliga sigill, i Vårt slott Marburg, denna dag, den 20:de maj af årens 1900."

"Mitt herrskap," sade kungen, "vi uppmåna er att betyga prinsen af Marburg er värdnad."

Dar stod han till höger om tronen, prins Herman, kungens äldste son. Trettiosexårig, något liten till växt, med tunt, brunt skägg, kal pannor och fina drag; klädt i generaluniform, som han uppbar skälen illa, liknade han för en professor vid något universitet än en prins af ett krigiskt furstehus.

Defileringen började. Först kronprinsessan Wilhelmina, hvars lugna och något kal-liska skönhet för ett ögonblick uppvärmde af ett uttryck af triumferande glädje. I det hon stannade framför sin gemål, hälsade hon boucou med en nigning, sådan hon fördom lart sig vid sin förärfvarens lilla, ceremoniosa hov, hvars etikettsregler hon allti-jamt skrupulöst iakttog, trots de i detta hänsende föga stränga sedvänjorna i Albanien.

Hennes djupa nigning, som gjordes ännu mer högtidlig genom biljandet af den långa, slående hofmanteln, besvarades af prinsen, pou ett sorgset smående. Därpå

fattade han hennes hand och kyssade den.

Just som prinsessan ämnade återvända till sin plats, gaf kungen henne tecken att närma sig.

"Hur står det till med min sonson?" frågade gubben sakt.

"Jo, mycket bra, ers majestät."

"Jag tyckte han såg litet blek ut i går, och jag hörde i morse, att han icke sovit godt i natt."

Wilhelmina höjde rösten:

"Jag förstår icke, hvar de, som sagt er detta, hämta sina under-rättelser. Det är sant, att Wil-helm är en smula ömtålig och nervös, liksom i allmänhet alla barn med brådmoden intelligens. Men hans hälsa inger mig icke den ringaste alvarsamma oro, det må man veta en gång för alla."

"Nå, så mycket bättre, min dotter, så mycket bättre," sade kungen med en lugnande åtbörd.

Under tiden mottog prins Her-man lyckönskningar af prins Ot-to, sin yngre bror. Otto böjde med tillgjord högtidlighet på sin resliga gestalt, sankte det röda spetsiga skägget och den långa sinnliga näsan och upprepade med en omärklig anstrykning af gäckeri:

"Mina bästa välönskningar, käre broder, mina bästa välönskningar!"

Herman svarade:

"Jag tar emot dem med tack och smil. Jag tror dem vara uppriktiga, och jag är förvisad om, att ni icke skall göra något för att öka svårigheterna i min uppgift."

"... Begriper rakt icke, hvad ni menar," mumlade Otto.

Men med en vänskäplig åtbörd räckte Herman redan handen åt prins Rinaldo, en lång, gånglig ung man med hög panna och utmärkt vackra ögon, hvilken stannande tycktes söka efter en lamplig fras och slutade med att sakt säga:

"Det gör mig ondt om dig, min stackars Herman!"

"Tack, bästa kussin," svarade tronföljaren enkelt. "Och tack för att du kom, — det bör ha kostat dig en verklig ansträngning."

Rinaldo afstagnade sig med den på samma gång föraktfulla och oroliga minen hos en man, som är ovan vid dylika ceremonier. I stället för den paraduniform, hvartil han var berättigad, bar han en helt rar och slät hofdräkt och föreföll nu en smula besvärad öfver sin enkla dräkt, som stack af mot de andras guldsmidde ko-stymer.

Just då Rinaldo passerade förbi det dubbla ledet af kronprinsessans hoffrönkar, hvskape en kvinnöröst efter honom:

"Ni ser icke ut att ha sårdeles roligt, ers höghet?"

Rinaldo vände sig om. Den som tilltalat honom med denna intagande förtrolighet, var en spenslig ung dam med ett litet fint ansikte, ljusa ögon och tjockt guldrödt hår.

"Nå, ni då, fröken Frida?" frågade prinsen hjärtligt, som om han plötsligt träffat på en gammal bekant.

"Å, jag — jag är van vid det... Ers höghet kommer från Frankrike?"

"Jag var i Paris förliden månad, fröken Frida."

"Hvad sig ni för nytt där?"

"Just ingenting. Paris har nu fått sig en ärkebiskop och förefaller därigenom litet mindre småstad än förut. Men det har förstörts de vackra sonserierna, och man står lika fullt ihjäl hvarandra på Carrefour Montmartre."

"Och hvad har man för sig i Paris?"

"Konstiga saker. Hvad som för närvarande står mest i ropet, är socialismen och de förborgade

vetenskaperna, liksom revolutionen och mesmerismen vore det för hundratjugt år sedan. Man 'tolstoj' och gråter öfver det fjärde ständets bedöfliga lott. Ett par tre strejker ha följt på hvarandra slag i slag — de mun-traste tillställningar man kan tänka sig, och som varit på mo-det till och med i salongerna, fastän de litet hvarstans istadkom mit kolossala ekonomiska olyckor.

Lagg hertil en lång rad af dåliga skördar och det mest rubbade klimatiska förhållanden — icke en riktig vår på femton år. Öf-veralld råder penningbrist, men man roar sig, tror jag, endast ån ursinnigare för det. Det är, som om alla tänkte: 'Efter mig, världens slut!'"

"Ja... den gamla världens slut..."

Frida yttrade dessa ord i nästan högtidlig ton, liksom talande för sig själf och fullföljande en fure dröm.

Rinaldo svarade:

"Kan'hända."

Och efter ett ögonblicks tystnad tillade han:

"Om jag icke bedrar mig, så har ni bott i Frankrike, fröken Frida."

"Ja, under tre år."

"Och ni ålskar det?"

"Af allt mitt hjärta."

"Hvarför det?"

"Därför att det är det land, där jag i det hela taget funnit minst lycklighet och mest godhet. Och dessutom kommer allting där hunära är tidigare än annorstädes."

Frida och prins Rinaldo hade omedvetet höjt rösten, och ljudet af deras samspråk hördes öfver dofta norrl af caremonien.

"Nå, fröken von Thalberg?" framkastade prinsessan Wilhelmina halfhögt.

Den unga flickan rodnade och tystnade. Vid prinsessans tillrättvisning ryckte prins Herman ögonbrynen och glömde tank-spridd att besvara den tycke ans besändrens lyckönskan.

Hoffrönkarna defilerade i sin ordning. När Frida kom framför Herman, gjorde hon en något djupare och längre nigning än de andra; men då hon åter lyfte upp hufvudet, föreföll det, som om hon undvek att möta prinsens blick, hvilken å sin sida med egendomlig uppmärksamhet tycktes betrakta en väggmålning mitt emot, föresällande slaget vid Ragusa.

Medan den långa processionen af prinsar, ministrar, ambassadörer och kammarherrar tågade fram i dyster ståt, hade gamle kung Christian slunkit ihjäl i sin lästol och tycktes slupa.

Den gamle kungen ledde i sina minnen. Denna glädjefulla ceremoni, där man öfverallt spårade ett slags tvång, en mistro och modstulenhets, påminde honom om en annan, praktfull och varm — hans kroningsfest, hvär hela Albanien, bönder, borgare, adel, tagit del i en allmän samfund-entusias. Hvad det varit härligt! Och af hvilken okullig hoppfullhet han känd sig buren! Med hvilken tro, hvilket tryggt medvetande om sin heliga mission och den gudomliga, nyss undfångna smörjelsen på sin unga panna hade han icke gått till sitt kungliga värf!

(Forts.)

(Annons)

— God dag, Peterson. — God dag, god dag, Johnson. — Huru när du? Jag har inte sett Er på så länge. — Jo, bara bra, tack! — Hvar bor ni nu, Peterson. — På "Skandia". M. A. Meyers nya Hotel ä 307 Patrick Street. — Ja, jag har hört af mycket fördelaktigt talas om den platsen, huru tycker ni om Er der? — Jo, utmärkt! I alla delar! Och är det trifvelstän den bästa plats i W. att stanna på, äynnerhet för skandinaverna. — Adjo, hr Peterson och tack för underrettelser. Vi träffas alltså härnäst på Scandia Hotel.

Canada-nyheter.

North West Mounted Police skall erhålla en förstärkning på 100 man.

Turbin ångare skola byggas i år och förmedla samfärdslen mellan Toronto och de stora sjöarne.

Till minister i Dominion kabinettet, utan portfolio, insvoro i fredags Hon. Chas. Hyman af London, Ont.

Tågolyckor. Vid en tågolycka på C. P. R. vid London, Ont., dödades eldaren och föraren blef vanskinnig.

I fredags hade lokalstämman öster ut en andkollision med ett frakt-tåg ej långt från Rat Portage, hvarvid tre personer skadades.

Vid en tågsammansättning på C. P. R. ej långt från Aruprior, dödades 15 personer, hvaraf sex voro passagerare.

Eldsvådor. Tidningen Journal de Commence byggd och tryck-ri förstördes härom dagen fullständigt i Montreal. Skadan anslås till \$30,000.

Tre personer blefvo kväfda under en eldsvåda i ett bowlingshus i Montreal förliden fredag.

Staden Buckingham, belägen 30 mil från Ottawa, hemskötes den 4 dennes af en odelagd eldsvåda. Omkring 30 hus nedbrändes och skadan anslås till \$125,000.

Järnväg för salu. Millionären Dunsire har åt British Columbia regeringen hembjuddt Esquimalt & Nanaimo banan för ett pris af 3 1/2 million dollars.

Sir Wilfrid Laurier erhöi i lördags ett stortad emotagande i Montreal, då han höll ett politiskt tal till förmån för de liberala kandidaterna därstädes.

En snuskig valkampanj bedrifva ett par konservativa tidningar i Montreal, i det de utsändt förfälskad cirkular. Minister Proulx har ått återstera utgifva-rens för tidningarna Star och La Patrie.

Svåra stormar hafva rasat på Atlanten under den gångna veckan. Allan ångaren Pretorian kampade i 14 dagar med stormen, och enligt kaptens erfarenhet, var det det värsta väder, han varit med om på 35 år.

C. P. R. bolagets valdiga förs-tjänster. Sedan en dividend på 2 proc. å pref. aktier och 3 proc. på common aktier utdelats för det sist förlutna halfåret, återstår ån då en nettobehållning på \$2,751,000 för det sist förlutna halfåret.

J. P. Morgan, den beryktade amerikanske finansmannen, som nu skall draga sig tillbaka till England, besökte härom dagen Ottawa och Montreal. Bland böjen han deltog uti, var en gångtur på ånörer öfver Mount Royal.

De engelska tidningarna hafva ej haft så roligt på mågen god dag som åt den Roblinska resolu-tionen i preferensfrågan. West-minster Gazette skriver: Så beslot man under stor entusiasim att köpa hasten, sedan man först med sublim öfverlägenhet ned-röstat oppositionens amendement att utanordna betalningen för densamma.

I Ontario legislaturen hafva an-laget för 1904 framlagt och visat en slutsumma på \$4,653,909 eller omkring \$100,000 mindre än förlidet år. Anslaget till sko-lorna visar en ökning af \$45,000 och för jordbruket \$43,000. En bill har framlagts som förordnar om Temiskamingbanans ut-sträckning till Abitibi och sam-manknnytning med G. T. P. och upptagandet af ett lån på 2 mil-lioner dollars i samband därmed.

Upprop.

För de brandstadade i Aalesund Norge, insänd godhetsfullt Eder skärf till svensk-norska general-konsulatet i Quebec. Hänvisas till Konsuls upprip i nummer af den 4 feb. "Hvad du gör, gör snart".

Vaiskandalerna i Toronto äro nu föremål för en genomgående undersökning inför domstolen, och man har kommit under fund att falskrierna bedrifvits under många år.

Kallt väder och mycket snö har inväskat menligt på järnvägstraf-fiken i Ontario de senaste veckorna. Det är med svårighet loko-motiven kunna hålla ångan uppe.

Guldfeber har på nytt utbrutit i Alaska, med anledning af upptäckterna i Whitehorse distriktet vid Alsek. En stor rusning på går till nämnda distrikt, och guld-fynden sägas vara de betydelseful-lastesom man gjort sedan 1896.

Canadas finansminister, Hon. W. S. Fielding med familj var i lördags med om en tågolycka ej långt från Pittsburg. Tvåna snalltåg körde ihop. Såval lo-motiv som vagnar tilltygades illa, men alla passagerare undsluppo med en häftig uppskakning.

Cashel lämnade några varnings-ord efter sig. Rofveromaner, slöprigt och dåligt sällskap be-kande han vara orsakerna till sitt öde.

Häktad för att hafva stulit de \$10,000 som försvunno för några månader sedan ur den rekomen-derade posten mellan Winnipeg o. Vancouver har tagpostbetjenten J. A. Wilcox i Regina blifvit.

En ny gifvande gulddärf har påträffats i Sultana grufvan.

New Ontarios företrädare, Ont-ario Commissioner of Crown lands har i dagarna utsändt en lit-ten innehållsrik pamflet, som be-skrifver denna landsdel af Ontario. Den är afsedd att vara en vägled-ning för blifvande sättlare. Inled-ningen begynner med en kort re-sume öfver åkerbruksnäringens ståndpunkt i Ontario. Därefter följer en redogörelse öfver gruf-ndustrien och provinzens minera-la tillgångar. Därefter kommer skogsindustrien, och visar de vär-defulla tillgångar som dari finnes. Allt detta pekar på, att det alltid finnes arbetsförtjänster inom des-sa olika grenar, som byggenaren kan lita på mer än han avtårder den första afkastningen på sin farm. 100,000 personer äro nu bosatta i New Ontario, där af 29,000 i småstäderna. New Ontario har utan tvifvel en god framtid framför, när dess naturliga rike-domar blifva tillgodgjorda.

MANITOBA LEGISLATUREN.

Vallagen har återigen undergått en plåstring. Det angrep på all-mäns rösträtten, som språk- och kunnskapsparagraferna innehölo, har afskaffats, och numera äro galicerna jämställda med andra medborgare. I tvorne afscenden har lagat försämrats. I ena af-scendet har den personliga regi-streringen modifierats, och hä-danetter skall röstlängderna revideras hvarje år under måj månad i stället som förr endast vid all-mänt val. Man behöfver dock ej personligen installa sig, om man vet att man förut på röstläng-den. I det andra, har röstläng-den uppgörande frantågits den opartiska donarökren och öfver-lämnats åt af regeringen tillsatta personer. En resolution, uttry-ckande legislatures gländande af Mr Jo. Chamberlains kolonialpoli-tik introducerades af premiär

KRIG UT-BRUTIT.

Det länge förutsedda konflikten mellan Ryssian och Japan har nu utbrutit. I förgår stod det första slaget från japaniska örlogsfar-tyg. En japanisk torpedobåt på fyra båt gjorde på natten ett anfall på de å Port Arthurs reid liggande krigsskeppen hvarvid slagskeppen Retvizan och Czarevitich och kryssaren Polladen för-sattes ur stridbart skick. Detta följdes omedelbart med de ryska truppernas fram-marsch mot Corea och besättandet af Coreagränsen. Den japanis-ka flottan säges ha gått till hafs med order att anfalla den ryska flaggan hvarhelst den visar sig.

Ryssland är väl befäst i ost Asi-en och det kommer att blifva en hårdnackad strid om herravaldet i Korea. Stor förskräckelseräder i Kina ty man väntar att Ryss-land skall marschera på Peking. Frankrike och öfriga af stormak-terna är emellertid ha kommit öf-vens om att upprätthåla det himmelska rikets integritet.

Skalden till detta krigsutbro-tet mellan Japan och Ryssland ligger uteslutande på Rysslands sida. Man har försökt framställa Japan i tvetydig dager, såsom jingoistiskt och till allt pris öns-kande krig med Ryssland, men de offentliggjorda diplomatiska förhandlingarna visa, att Japan endast begärt likstald trätt med Ryssland i Korea o. Mandchuria. Att Japan länge sett den lurande ryssen snyta sig närmare in på lifvet, och därför hållit sig beredd att mota Olle i grind, är helt nat-urligt, när man betänker lynnet hos denna Asiens Yankee-nation. Hela den civiliserade världen skulle i de ryska vapnens neder-lag se ett rättvisans utslag, och det skulle och blifva af afgörande betydelse för Rysslands inre lif, om det gammalryska partiet blefve stukadt, och därmed krossadt det tyranniska ok, som trycker det stora ryska folket. Måtte den ryska björnen erhålla ett sådant slag, att våra folk på den skandi-naviska halfön kunna känna sig trygga för den ryska storpolti-kens spöke och Finlands öde hämnas.

Telegrafens meddelar i dag på morgonen, att tredje bataljen mel-lan de båda flottorna ägt rum utanför Port Arthur. Utanför Chemulpo ha två ryska kryssare tvingats att stryka flagg och ja-paneserna landsatte 8,000 man.

Inalles har Ryssland nu forlorat 14 krigsskepp samt 2000 man kavalleri. Japan 3 krigsskepp.

Roblin. Motionens sväfvande or-delag erhöi ett uttrycksfullt til-läggsförslag af Mr Greenway, hvilket dock nedröstades, hvar-efter motionen antogs enhälligt.

Mr Roblins resolution hade följ-ande lydelse:

Att denna församling på det starkaste rekommenderar och en-dorserar det program, som advo-ceras af The Right Honourable Joseph Chamberlain, hvilket in-begriper vissa tull politiska an-dringar inom kajsardömet, och är af den åsikt, att invigandet och omsättandet i praktiken af detta program är af största betydelse och fördel för Manitobas befolk-ning.

Mr Greenways amendement lydde: Att alla ord efter "att" strykas och följande insattes:

Denna församling är i favör af att inter-imperial handel uppman-tras genom ett likställigt förslag af preferentialtariff, och tror, att antagandet af ett system, enligt det förslag, som uppdragits af The

Baltimore ned-brunnen.

En fruktansvärd eldsvåda utbröt i söndags förmiddag i Balti-more, en af New Englands äldsta och största städer. Elden uppstod i ett grosshandelsus inne i själfva hjärtat af staden. En häftig storm rädde, och elden tog snart en sådan spridning att den var utom brandkårens kontroll. Hjälp anlände från Washington och Philadelphia och närliggande städer, men icke föran på måndag middag var elden begränsad. Öde-laggelsen var förfärlig. Ett om-råde på en mils längd ruinerades. Skadan anslås till \$150,000,000. Omkring 50,000 personer hafva blifvit arbetslösa. Inga hemlösa finnas, ty residensdelen af staden skonades. Inga människolif för-stördes. Trupper bevakade det brända distriktet. Eldsvådan rak-nas till en af de största i Ameri-ka.

Ingen hjälp har begärts utifrån och återuppbyggnad har med vanlig amerikansk energi begynt.

Right Honourable Joseph Chamber-lain skulle blifva af den största fördel för Manitobas befolkning; samt är vidare af den åsikt, att det canadiensiska folket i sin helhet, för att lyckligt realisera-re af detta program, skulle vara beredd att gifva så betydliga tull-nedsättningar på britiskt gods, hvilket kan tillförsäkra dessa en vidgad marknad härstädes, i ut-bytte för preferentialtariff i Stor Britanien på canadiensiska födo-ämnen". Detta tilläggsförslag var rakt på sak glädnad, och afslöjade det spogelfakteri, som af de kon-servativa föres i denna såväl som andra frågor.

Liquorakten erhöi några til-läggsförslag, såsom att ett fönster måste vetta åt gatan på hvarje krogkoll, samt att drucken per-son måste uppgifva namn på per-son supit honom full eller stället där han supit sig full.

Nordbor.

Hårt provvad landsman. Från Swan River, Man., skrives: Mor-gonen den 18 januari utbröt eld hos Lars Rylander och hela man-gårdsbyggnaden och nästan allt hans lösöre blef lågorna rof. Lyckligtvis hade han sin egen mot brandförsäkrad för \$450. Men Mr Rylander gör åndock en kanbar förlust. Han har just inte haft någon särdeles god tur sedan han kom upp till Swan River, först så mistade han sin hustru förliden augusti månad, sedan mistade han cirka 30 ton hö i somras, och nu sitt hus.

Omkommen svensk. Från Fer-nie, B. C., berättas, att en svensk järnvägsarbetare blifvit död. Ett arbetståg som genom dålig koppling slitis itu, och genom lutningen sammanstötte de två delarne så häftigt, att en del vagnar urspårade. Den ofvannämnda svensken blef aldeles uppbränd.

Från utlandet.

Valdiga snöfall ha ägt rum i Montana. Passageraretåg hafva ställt i flere dagar insnöade i driv-vor, innan man lyckats undsätta dem. Från Michigan berättas likeledes valdiga snöfall.

Senator Hanna har i Washing-ton insjuknat i tyfoidfeber.

Tyska kronprinsen höll på att bryta benen af sig härom dagen, enär hans häst stupade.